

SXEDIO.349

7.7.1956: ΤΟ ΟΙΚΗΜΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΑΝΟΡΘΩΣΙΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ ΑΝΑΤΙΝΑΖΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΒΡΕΤΤΑΝΟΥΣ ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ ΙΣΧΥΡΙΖΟΝΤΑΙ ΟΤΙ Σ' ΑΥΤΟ ΒΡΕΘΗΚΑΝ ΕΚΡΗΚΤΙΚΕΣ ΥΛΕΣ

Στις **9.15** το πρωί της **7ης Ιουλίου 1958** η ΕΟΚΑ εξετέλεσε δυο βρεττανούς που βρίσκονταν μέσα στο κατάστημα του Δ. Παραλιμνίτη στην οδό Ερμού, απέναντι από το Σωματείο "Ανόρθωσις" της πόλης.

Οι κάτοικοι γνώριζαν τι θα ακολουθούσε κι έτσι όλοι έσπευσαν να κλείσουν τα καταστήματά τους και προσπάθησαν να απομακρυνθούν από την περιοχή πριν φθάσει ο βρεττανικός στρατός.

Ωστόσο δεν πρόλαβαν να κινηθούν γιατί ο στρατός απέκλεισε μεγάλο τμήμα της πόλης στην περιοχή κι άρχισε εξονυχιστικές έρευνες.

Σε λίγο επιβλήθηκε κατ' οίκον περιορισμός σ' ολόκληρη την πόλη η οποία αφέθηκε πλέον στο έλεος των βρεττανών στρατιωτών, οι οποίοι απέκλεισαν τη γειτονική δημοτική αγορά και απαγόρευσαν την κυκλοφορία.

Πολλοί αγρότες που βρίσκονταν στη διπλανή δημοτική αγορά, για να πωλήσουν τα εμπορεύματά τους αποκλείστηκαν στην αγορά.

Μια εικόνα της κατάστασης που επικρατούσε δίνει ο ανταποκριτής της εφημερίδας " Έθνος" στις **9 Ιουλίου**:

"Εις την πόλη πάμπολλα αυτοκίνητα πλήρη στρατιωτών εν αντιδιαδηλωτική εξαρτύσει περιεφέροντο αστραπιαίως προπορευομένων τεθωρακισμένων αυτοκινήτου, οι δε στρατιώται ώρμων λυσσώδως εναντίον οιουδήποτε τον οποίο συνήντων και άλλους μεν εκτύπων διά των υποκοπάνων των όπλων των, άλλους συνελάμβανον και μετέφερον εις τον αστυνομικό σταθμό, οπόθεν απεσύροντο βραδύτερον και άλλους τέλος διέτασσον να μεταβούν αμέσως εις τας οικίας των.

" Ο κατ' οίκον περιορισμός ήτο αυστηρότατος

και ούτε εις τους κατόχους δελτίων ελευθεροεπικοινωνίας δεν επιτρέπετο να κυκλοφορούν".

Οι έρευνες όπως ήταν φυσικό επεκτάθηκαν και στο κτίριο του Σωματείου "Ανορθωσις" όπου οι Άγγλοι μπήκαν μόνοι τους, χωρίς την παρουσία κανενός υπευθύνου του σωματείου και ανακοίνωσαν αργότερα ότι βρήκαν εκρηκτικές ύλες.

Το Σωματείο αποτελούσε κέντρο στρατολόγησης αγωνιστών της ΕΟΚΑ και οι Άγγλοι το είχαν βάλει στο μάτι.

Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου Ανδρέας Πούγιουρος σαν το πληροφορήθηκε τηλεφώνησε στο Κυβερνείο κι άφησε αιχμές ότι τις εκρηκτικές ύλες τις είχαν τοποθετήσει οι Άγγλοι.

Όμως υπήρξε και συνέχεια που επιβεβαίωσε τις αιχμές του Δηγάρχου της πόλης. Οι Άγγλοι αρνήθηκαν να μετακινήσουν τις εκρηκτικές ύλες από το σωματείο ισχυριζόμενοι πως ήταν επικίνδυνο να μεταφερθούν και τις ανατίναξαν επί τόπου γκρεμίζοντας το κτίριο, όπως έκαμναν και με τα σπίτια των Κυπρίων στα οποία ανακάλυπταν εκρηκτικές ύλες.

Πρόσθετε το "Έθνος" στο ρεπορτάζ του:

"Την **11.45** π.μ. "δυνάμεις ασφαλείας" συνέλαβον εκ των οικιών των τον Πρόεδρον της "Ανορθώσεως" κ. Αναστάσιον Οικονομίδην, τον Γραμματέα του Σωματείου κ. Ιωάννην Κυριακίδην και των εκ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κ. Τάκην Παπαδόπουλον και τους μετέφερον εις τον αστυνομικόν σταθμόν οπόθεν απέλυσαν τούτους περί την **2** μ.μ. αφού εζητήθη παρά του Γραμματέως κατάλογος των μελών του σωματείου.

"Εν τω μεταξύ εις το οίκημα της "Ανορθώσεως" διεξήγοντο υπό ισχυρού σώματος στρατού έρευναι παραβιασθεισών των θυρών αυτής. Το περί ερευνών εδηλώθη εις τον Πρόεδρον του σωματείου κ. Οικονομίδην, ενώ ούτος μετεφέρετο εις την οικίαν του και προσετέθη ότι εντός αυτού ανευρέθησαν εκρηκτικάί ύλαι.

"Ούτος επικοινωνήσε πάραυτα μετά του Δημάρχου και του διοικητού προς τον οι δύο πρώτοι διεμαρτυρήθησαν διά την διενέργειαν ερευνών τη απουσία οιοδήποτε υπευθύνου προσώπου.

" Περὶ την 4ην μ. ο κ. Οικονομίδης επεσκέφθη τον διοικητήν και ετόνισε προς αυτόν ότι ἦτο απαράδεκτος η ανεύρεσις εκρηκτικῶν υλῶν εις το σωματεῖον. Ο τελευταῖος υπέβαλεν εις τον Πρόεδρον ότι ανευρέθησαν εκρηκτικαί ύλαι εις σημεία δεικνυόμενα ἐπὶ σχεδιαγράμματος, το οποίον παρουσίασεν, ἦτοι μεταξύ του ηλιακού και της αιθούσης αναγνώσεως εις τι σημείον προς την ἐπὶ της οδοῦ Ερμού βεράνταν και εις ἕτερον σημείον του ηλιακού ἐναντι του ραδιοφώνου.

"Ο κ. Οικονομίδης ἐζήτησεν ὅπως τα ανευρεθέντα πυρομαχικά μεταφερθούν ἐξω του σωματείου, ἀλλ' ο διοικητής ἀπήντησε ότι τούτο ἦτο δυσχερές. Ἐν τῷ μεταξύ ο δήμαρχος κ. Α. Πούγιουρος επικοινωνήσε τηλεφωνικῶς μετά του Κυβερνήτου, εκ μέρους του οποίου ἀπήντησεν ο διοικητικὸς Γραμματεὺς. Προς τούτον παρετήρησεν ότι αι ἐρευναι ἐγένοντο ἐρήμην οιοδήποτε υπεθύνου δια το σωματεῖον προσώπου, ότι η εὔρεσις βομβῶν ἐντὸς αὐτοῦ ἦτο απαράδεκτος και ότι αὐται ἐπρεπε να μεταφερθούν ἐξω του σωματείου. Τότε ο Γραμματεὺς ἀπήντησεν: Ὑποβάλλετε δηλαδὴ ότι αι βόμβαι ετοποθετήθησαν ὑπὸ των δυνάμεων ασφαλείας.

"Ο Δήμαρχος επανέλαβεν ότι αὐται ἐπρεπε να μετακινηθούν ἐκεῖθεν, ἀλλ' ο Γραμματεὺς ἀπήντησεν ότι αι εκρηκτικαί ύλαι θα ηχρηστεύοντο ἐπὶ τόπου, καθότι ως ἐδήλωσεν ο εμπειργνώμων ἐπ' αὐτῶν, εὐρίσκοντο εις επικίνδυνον κατάστασιν.

"Μετά ταῦτα εἰδοποιήθη ὑπὸ του στρατοῦ ο ιδιοκτῆτης του οικήματος Φοῖβος Πιερίδης ὅπως εκκενώσῃ το κάτωθι της "Ανορθώσεως" κατάστημά του και οὔτος συνεμορφώθη, ἀλλά καθ' ὃν χρόνον κατείγοντο εις το ἔργον τούτο ἐπὶ του ἀνωγείου, ὅπου η " Ανορθωσις" εσημειώθη ἐκρηξις και ο κ. Πιερίδης διετάχθη να διακόψῃ την εκκένωσιν. Ἐν τῷ μεταξύ

πάντες οι ιδιοκτήται καταστημάτων, ευρισκκομένων εις την περιοχήν εκείνην, επεκοινώνησαν μετά των "δυνάμεων ασφαλείας" ζητούντες να πληροφορηθούν εάν τα καταστήματα των διέτρεχον οιονδήποτε κίνδυνον εκ της μελλούσης ανατινάξεως, ζητούντες άμα την άδειαν εκκενώσεως των, αλλ οι υπεύθυνοι απήντησαν αρνητικώς.

"Η πυροδότησις έγένετο περί την 7ην μ.μ. παρουσία του διοικητού Αμμοχώστου. Πάραυτα ανεφάνη εκτυφλωτική λάμψις και πυκνότατον νέφος μαύρου καπνού εκάλυψε σύμπασαν τη πόλιν, η δε δόνησις ήτο εκκωφαντική και ηκούσθη μέχρι του χωρίου Δερυνείας.

"Η έκρηξις ήτο πολύ ισχυροτέρα της προκληθείσης προ τριών περίπου μηνών εις το ενταύθηα κινηματοθέατρον "Ηραίον" και πρωτοφανώς συγκλονιστική όσον και καταστρεπτική. Τα κεραμίδια της στέγης του εξαφανισθέντος οικήματος της "Ανορθώσεως" εξεσφενδονίσθησαν εις ακτίνα 500 μέτρων το οίκημα κατέρρευσεν εις ερείπια, αι δε πέριξ οδοί γέμουν λίθων και θρυμματισμένων επίπλων του σωματείου, τα οποία υπέστησαν, κατά δηλώσεις των περιοίκων, οίτινες ήκουον τους κρότους, πλείστας ζημίας και προ της ανατινάξεως κατά την διάρκειαν των ερευνών.

"Πιστεύεται ότι αι ζημάι υπερβαίνουν τας 50 χιλιάδας λιρών.

"Η μόνη διασωθείσα περιουσία της "Ανορθώσεως" είναι 68 έπαθλα, τα οποία εστάλησαν υπό του διοικητού εις την οικίαν του κ. Οικονομίδη. Ούτω η "Ανόρθωσις" διατηρεί ομού μετά του εμπύχου υλικού και τα μνημεία δόξης της παρ' όλον ότι επλήγη καιρίως οικονομικώς".

Δεν ήταν η πρώτη φορά που η "Ανόρθωσις" είχε γίνει στόχος των Αγγλων. Το 1931 κλείστηκε από τους Βρετανούς γιατί από το ανεγειρόμενο κτίριο της είχαν λιθοβοληθεί βρεττανοί κατά τη διάρκεια της έκρηξης των Οκτωβριανών.

Το 1956 οι Αγγλοι έκλεισαν και πάλι το

σωματείο για εννιά μήνες.

Τώρα γκρεμιζόταν το κτίριο του σωματείου αλλά όπως δήλωσε ο Πρόεδρος του Αναστάσιος Οικονομίδης η "Ανορθωσις" που είχε έμβλημά της τον αναγεννώμενο φοίνικα θα αναγεννάτο και πάλι από την τέφρα της και θα συνέχιζε το εθνικήν της δράση.